

Statenvoorstel 24/14 A

Voorgestelde behandeling

Statencommissie : Rekeningcommissie, 14 april 2014
Overige commissies, 25 april 2014

PS-vergadering : 16 mei 2014

Onderwerp
Jaarstukken 2013

Datum
7 april 2014
Documentnummer
3561274

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2013 aan. Hiermee leggen wij verantwoording af aan uw Staten over het in 2013 gevoerde beleid, de geleverde prestaties en de daarvoor ingezette middelen.

Het voorstel

- 1 De jaarstukken 2013 van de Provincie Noord-Brabant (bijlage 2 inclusief de daarbij horende bijlagen 1 tot en met 14 vast te stellen (zie bijlage 2 Jaarstukken 2013 - Bijlagen);
- 2 In te stemmen met het besluit tot opheffing van de reserve Pieken in de Delta en het per 31 december 2013 resterende bedrag ad € 260.113 vrij te laten vallen aan de algemene middelen;
- 3 In te stemmen met de extra toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zoals aangegeven in het statenvoorstel tot per saldo een bedrag van € 4,3 miljoen (bijlage 3);
- 4 In te stemmen met de overheveling van de budgetten 2013 naar 2014 en volgende jaren tot een totaalbedrag van € 13,8 miljoen zoals aangegeven in bijlage 4;
- 5 De voortgangsrapportage ontwikkelbedrijf (bijlage 5) vast te stellen;
- 6 Kennis te nemen van de verantwoording over de agenda Kennis en onderzoek (bijlage 6);
- 7 Kennis te nemen van onze reactie op het accountantsverslag en de bijbehorende controle verklaring;
- 8 Kennis te nemen van de productenrealisatie (bijlage 8).

1. Jaarstukken 2013

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag met daarin opgenomen de programmaverantwoording, de specifieke en verplichte paragrafen en de jaarrekening. De jaarstukken gaan vergezeld van een accountantsverslag met daarbij een controleverklaring, die zodra beschikbaar als bijlage 7 bij dit voorstel worden gevoegd.

De jaarstukken zijn samengesteld met inachtneming van het ‘Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten’ (BBV). Het referentiekader voor de jaarstukken is de begroting 2013.

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3561274

In de programma's zijn de doelen, prestaties en middelen uit de begroting 2013 per productgroep opgenomen. Onder de kopjes “hebben we bereikt wat we wilden bereiken?” en “hebben we daarvoor gedaan wat we wilden doen?” zijn tabellen opgenomen waarbij in de eerste kolom steeds de teksten van de doelen en prestaties uit de begroting 2013 zijn te vinden met in de kolom daarnaast de bijbehorende indicatoren. In deze tabellen zijn ook de door PS vastgestelde wijzigingen van indicatoren en beleidsprestaties zoals vastgelegd in de bestuurs-rapportages opgenomen.

In de derde kolom is de verantwoording opgenomen. Bij het opstellen van de verantwoording hebben wij nadrukkelijk aandacht geschonken aan de aanbevelingen die de Zuidelijke Rekenkamer heeft gedaan bij de Jaarrekening 2012. Aan een deel van die aanbevelingen hebben wij reeds invulling gegeven bij het opstellen van de begroting 2014. Aan het deel van die aanbevelingen dat specifiek betrekking heeft op de jaarrekening hebben wij nu invulling gegeven. Het gaat hierbij met name om het punt dat wij zoveel mogelijk de specifieke prestatie zoals die gepland is dienen te verantwoorden en niet het proces om daartoe te komen.

In de paragrafen wordt het beleid op een aantal specifieke onderdelen uiteengezet. De paragrafen geven daarmee een dwarsdoorsnede van de programma's op deze onderdelen.

Op grond van het BBV is een zevental paragrafen voorgeschreven. Net als vorig jaar is het burgerjaarverslag als achtste paragraaf toegevoegd.

Verder vindt u in het bijlagenboek bij de Jaarstukken 2013 de specificaties met betrekking tot de balans.

Aan de jaarrekening hebben wij dit jaar een algemeen inleidend hoofdstuk toegevoegd. In dit hoofdstuk geven wij in een beknopt bestek een samenvattend beeld van de hoofdlijnen van de jaarrekening. Diepgaandere en uitgebreidere informatie is vervolgens te vinden in de programmaverantwoordingen en de paragrafen.

Tevens hebben wij de Middellange Termijn Agenda (MLTA) geactualiseerd. De geactualiseerde MLTA is begin april beschikbaar via de website www.brabant.nl/mlta.

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3561274

2. Algemeen beeld

De omgeving waarin de provincie haar beleid uitvoerde, was allesbehalve stabiel. In lastige omstandigheden hebben wij er samen met onze partners de schouders onder gezet. Dit heeft ertoe geleid dat wij de in de begroting 2013 geplande prestaties grotendeels hebben kunnen realiseren. Hiermee hebben we bijna € 1,2 miljard geïnvesteerd in Brabant. Daarnaast hebben we 4 fondsen ingesteld en een extra impuls gegeven aan werkgelegenheid.

De realisatie van de speerpunten uit het Uitvoeringsprogramma Bestuursakkoord ligt grotendeels op koers. Vier speerpunten zijn afgerond, de uitvoering van 39 speerpunten ligt op schema en zes speerpunten hebben vertraging opgelopen. De verwachting is dat alle 49 speerpunten deze bestuursperiode afgerond zullen worden.

Daarnaast investeren wij volop in de toekomstige ontwikkeling van een duurzaam en innovatief Brabant. De uitvoering van de investeringsvoorstellen uit de 1e tranche Investeringsagenda komt op stoom. De besluitvorming over de instelling van 4 fondsen (Innovatiefonds, Energiefonds, Breedbandfonds en Groenontwikkelfonds) in het kader van de 2e tranche Investeringsagenda is afgerond. De implementatie hiervan is in volle gang.

Tenslotte hebben wij niet alleen oog voor de lange termijn ontwikkeling. Bij gelegenheid van de Najaarsnota 2013 en de begroting 2014 hebben Provinciale Staten extra middelen beschikbaar gesteld voor negen maatregelen die op korte termijn een impuls vormen voor de economie en werkgelegenheid in Noord-Brabant.

3. Rekeningresultaat

De jaarstukken laten zien dat 98 % van de begroting is gerealiseerd. Rekening houdend met een aantal hierna toe te lichten correcties en voorstellen resteert een besteedbaar resultaat van € 18 miljoen.

De bestemming van dit netto besteedbaar resultaat is op 4 juli in uw Staten met de integrale afweging bij de behandeling van de Voorjaarsnota aan de orde.

Het netto besteedbaar rekeningresultaat komt als volgt tot stand.

Voordelig rekeningresultaat 2013	€ 39.388.034
Extra toevoegingen aan reserves	- € 145.142
Extra onttrekkingen aan reserves	€ 4.484.298
Toevoeging aan Essent beleggingsportefeuilles	-€ 11.974.132
Overhevelingen	<u>-€ 13.781.085</u>
Netto resultaat 2013	<u>€ 17.971.972</u>

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3561274

Extra toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Zoals uit bovenstaande optelling blijkt, dient er nog rekening te worden gehouden met de noodzakelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves tot een totaalsaldo van € 4,3 mln. die op grond van eerdere besluitvorming nog moeten plaatsvinden, maar die niet meer in de ramingen van de begroting konden worden verwerkt en daardoor formeel - vanwege regelgeving BBV - ook niet in de jaarstukken 2013 zelf konden worden geëffectueerd. Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves mogen namelijk tot maximaal het bedrag van de raming in de begroting plaatsvinden in de jaarrekening (zie ook bijlage 3).

Toevoeging aan Essent beleggingsportefeuilles

Conform de afspraken over het gesloten rentesysteem van de financieringsfunctie zoals door PS bij de Najaarsbrief 2011 is besloten, wordt het voordelig saldo van de renteopbrengsten en de rentekosten ad € 12 mln. toegevoegd aan de Essent-beleggingsportefeuilles.

Overhevelingen

Uw Staten hebben bij de Najaarsbrief 2011 het overhevelingenbeleid vastgesteld. Binnen deze kaders stellen wij voor de onderstaande bedragen over te hevelen van 2013 naar 2014 e.v.

Overhevelingen	€
Komomleidingen	234.540
Reiskosten MBO	500.000
Hollandsche Waterlinie	1.421.081
Uitvoeringsprogramma Erfgoed	580.806
Meerjarensubsidies podiumkunsten	150.000
Aanbesteden Steunfunctietaken	250.000
Ruimtelijke kwaliteit Kleine Beerze	275.000
Dialogsessies / Inspiratiebijeenkomsten	50.000
Nimby	1.000.000
Uitvoeringsagenda Agrofood	350.000
RV De Beerze	253.967
Alders tafel	2.417.765
provinciale kosten bodemsanering	105.348

Overhevelingen	€
Regionale uitvoeringsdienst	600.000
Opvang inheemse diersoorten	450.000
Natura 2000	108.000
PMJP; ecoduct	3.000.000
Procesmanagement MKB-innovatiefonds	100.000
Provinciale uitgave IAB 4	159.202
Vrijtijdseconomie	494.793
UA23 Arbeidsmarkt voor de kenniseconomie	1.007.215
Breedbandloket	140.905
Zorgeconomie	132.463
	<u>13.781.085</u>

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3561274

Een toelichting op deze overhevelingen is opgenomen in bijlage 4 bij dit statenvoorstel.

U wordt gevraagd in te stemmen met deze overhevelingen.

4. Onderbesteding van de begroting

Per productgroep zijn in de jaarstukken de onderschrijdingen en de overschrijdingen toegelicht.

In totaal komen de lasten uit op € 964,9 mln. In de begroting inclusief begrotingswijzigingen kwam de totale raming van de lasten uit op € 983,7 mln. Het verschil van de lasten komt daarmee uit op € 18,8 mln., dit is 2 %.

Een toelichting op de belangrijkste oorzaken van deze verschillen is opgenomen in de inleiding van de jaarstukken (blz. 6 en 7).

5. Voortgangsrapportage ontwikkelbedrijf (bijlage 5)

Provinciale Staten hebben op 23 april 2010 het Beheersstatuut Ontwikkelbedrijf provincie Noord- Brabant vastgesteld, hierna te noemen het Beheersstatuut Ontwikkelbedrijf (Besluit 14/10 E). Volgens dit statuut (regel 3.6.1) verschaffen Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten twee maal per jaar, tegelijk met de begroting en de jaarstukken, een rapportage waarin de stand van zaken is opgenomen van elk door het Ontwikkelbedrijf in exploitatie genomen project en van de anticiperende en strategische grondverwerving door het Ontwikkelbedrijf. De Voortgangsrapportage van de locaties van de Erfgoedfabriek is als bijlage bij de Voortgangsrapportage ontwikkelbedrijf gevoegd. Het rapport wordt als bijlage 5 bij de provinciale jaarstukken 2013 ter vaststelling aangeboden aan Provinciale Staten.

6. Verantwoording agenda Kennis en onderzoek (bijlage 6)

Zoals met uw Staten is afgesproken, verantwoorden wij ons jaarlijks bij de jaarrekening over de uitvoering van de agenda Kennis en onderzoek. Deze verantwoording is als bijlage 6 bij de jaarstukken 2013 opgenomen.

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3561274

7. Controleverklaring en accountantsverslag (bijlage 7)

Ernst & Young, aangewezen als deskundige bedoeld in artikel 217 van de Provinciewet, heeft de provinciale jaarrekening 2013 gecontroleerd. Het accountantsverslag en de controleverklaring zijn bij het statenvoorstel opgenomen in bijlage 7.

Wij hebben met genoeg kennis genomen van de goedkeurende verklaring van de accountant over zowel de rechtmatigheid als de getrouwheid van de jaarrekening en onderschrijven de in het accountantsverslag opgenomen adviezen.

Op een aantal punten uit het accountantsverslag wordt onderstaand nader ingegaan. De schuingedrukte passages betreffen de verwijzingen naar het accountantsverslag.

a) Naleving Europese aanbestedingsregels (blz. 5, blz. 11 en blz. 21)

Een aantal Europese inkooptrajecten is zoals uit de interne controle door de provincie is gebleken, niet volgens de geldende aanbestedingsregels doorlopen.

De accountant heeft op basis daarvan een bedrag van € 4,1 miljoen als onrechtmatig aangemerkt en adviseert om stringenter toe te zien op de naleving van het inkoopbeleid.

Een aantal maatregelen is al ingezet of in voorbereiding.

- De rol van de afdeling inkoop bij het proces van selectie, gunning en bestelling is verder versterkt en voor inkopen boven de € 25.000 geldt dat de afdeling inkoop dient te worden betrokken;
- In de loop van 2014 wordt een organisatie-breed gestructureerd contract- en leveranciersmanagement ingevoerd waarbij de tijdige verlenging of beëindiging van raamovereenkomsten door inkoop wordt uitgevoerd op basis van een automatische signalering uit het centrale contractenbeheersysteem. Tevens wordt een uniforme leveranciersbeoordeling ingevoerd;
- Voor e-Marktplaats en meer in het algemeen de zogenaamde 2B-diensten zijn de procedures aangescherpt. Het publiceren van een gunning bij de Europese commissie is hierin meegenomen.

b) Waardering deelnemingen en overige activa (blz. 6, blz. 7, blz. 10)

Geconstateerd wordt dat de provincie een goed beeld heeft van de financiële risico's. In de jaarrekening die aan de accountant ter controle is voorgelegd, waren deze risico's afgedekt binnen de risicoreserve en de reserve ontwikkelbedrijf.

Tijdens de accountantscontrole heeft afstemming plaatsgevonden over de classificatie van deze risico's.

E&Y hanteert daarbij als norm dat activa een voorziening moet worden gevormd in de jaarrekening als de kans dat het risico zich voordoet groter is dan 50% en de impact betrouwbaar kan worden geschat.

In afstemming met E&Y is op basis van die norm de afdekking van een deel van de risico's van de genoemde reserves (eigen vermogen) overgebracht naar specifieke voorzieningen (vreemd vermogen) tot een totaalbedrag van € 29,3 mln. Deze verschuiving van reserves naar voorzieningen heeft géén invloed op het resultaat van de jaarrekening.

c) Inrichting monitoring fondsen (blz. 7)

In het kader van de instelling van de fondsen voor energie, innovatie, groen en breedband, zijn binnen de BOM Holding BV, bv's opgericht voor energiefonds en innovatiefonds. De accountant onderstreept nogmaals het belang van een goede financiële inrichting in verband met het tijdig zicht op actuele ontwikkelingen.

De aanbevelingen van de accountant op dit punt evenals verbeterpunten die uit de controles voortvloeien worden meegenomen in de optimalisering van de inrichting en beheersing van de fondsen.

d) Begrotingsbeheer op orde, tussentijds afsluiten kan betrouwbaarheid bevorderen (blz. 12), en advies over nadere afspraken met deelnemingen over tijdige aanlevering (blz. 15)

De accountant constateert dat het rekeningresultaat ad € 39,4 mln. in relatie tot de begrote lasten ad € 983,7 mln. tot een afwijking leidt van 4% en dat het merendeel van de afwijkingen zoals toegelicht per productgroep incidenteel van aard is.

Om nadrukkelijker op deze eenmalige afwijkingen te kunnen sturen adviseert de accountant om de administratie tussentijds periodiek af te sluiten en dan ook de waardering van de activa te beoordelen en te vertalen in financiële consequenties.

De accountant constateert verder dat de voorlopige jaarcijfers van deelnemingen pas in een laat stadium beschikbaar waren en adviseert daarom duidelijke afspraken met de deelnemingen over de aanlevering te maken.

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3561274

Een aantal maatregelen om tot tussentijdse afsluiting en daardoor tot nog betere sturing te komen, is al genomen.

- Met de deelnemingen zijn afspraken gemaakt over tussentijdse rapportages. Deze afspraken zullen worden aangescherpt zodat op basis van tussentijdse rapportages zo nodig al bij de bestuursrapportages een voorziening kan worden getroffen. E.e.a conform de nieuwe afspraken;
- Voor wat betreft de voorraden vindt tussentijdse monitoring plaats. Voor zover bij eerste of tweede bestuursrapportage inzichtelijk is of op deze voorraden een voorziening in mindering moet worden gebracht, wordt dit nog in de begroting verwerkt;
- In 2014 wordt binnen de organisatie gestart met het tussentijds periodiek afsluiten van de administratie.

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3561274

g) ICT-beveiliging (blz. 29)

De accountant meldt nog een aantal aandachtspunten met betrekking tot de beheersmaatregelen t.b.v. de ICT-beveiliging en adviseert

- voor de korte termijn om het aantal gebruikers met ontwikkelsleutel SAP te reduceren
- voor de lange termijn om voortgang te maken met het gebruikersbeheer en wijzigingsbeheer.

Deze adviezen betreffen wij bij de uitvoering van het informatie-beveiligingsplan.

h) Mutaties in reserves (blz. 30)

De accountant constateert dat een aantal componenten van de algemene reserve een tijdelijk negatief beslag op algemene reserve kan leggen. Dit bemoeilijkt het inzicht in de vermogenspositie.

Concreet doelt de accountant op de component overheveling, voorfinanciering en regionale structuurversterking.

De accountant benadrukt dat de verwerking van de mutaties in de reserves rechtmatig tot stand is gekomen en in lijn met de besluiten van PS.

Tevens is de accountant is met ons van mening dat er geen andere of betere mogelijkheden zijn om dit deels tijdelijke negatieve beslag op de algemene reserve te presenteren.

GS herkennen en onderkennen het probleem maar hechten eraan om transparant het verloop van de verschillende componenten van de reserves in beeld te brengen.

8. Productenrealisatie (bijlage 8)

In bijlage 8 treft u de productenrealisatie aan, zoals het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten die voorschrijft. In deze productenrealisatie die u ter kennisneming ontvangt, hebben wij tevens

de specificatie van de jaarrekening op begrotingspostniveau opgenomen conform de toezegging die naar aanleiding van motie 44a aan uw Staten is gedaan.

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3561274

Bevoegdheid

Het is de bevoegdheid van Provinciale Staten om de jaarstukken vast te stellen.

Planning

De behandeling van de Jaarstukken is gepland voor:

- 4 april 2014 toelichting tijdens Beeldvormingsdag
- 14 april 2014 Rekeningcommissie
- 25 april 2014 in alle functionele commissies van advies;
- 16 mei 2014 in Provinciale Staten.

PS kunnen eventuele technische vragen over de jaarstukken tot uiterlijk 10 april via de email bij de griffie aanleveren.

Bijlagen

Bijgevoegd treft u de volgende bijlagen aan:

- 1 Jaarstukken 2013
- 2 Jaarstukken 2013 - bijlagen
- 3 Extra toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
- 4 Overhevelingen
- 5 Voortgangsrapportage ontwikkelbedrijf
- 6 Verantwoording agenda Kennis en Onderzoek
- 7 Accountantsverslag en Controleverklaring
- 8 Productenrealisatie 2013

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3561274

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Auteur:

J. Eppenhof, jeppenhof@brabant.nl, (073) 680 8453

B. Schemmekes, bschemmekes@brabant.nl, (073) 681 20 58

Cluster Bedrijfsvoering/Afdeling Financiën, Planning en Control

